

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till utbildningsnämnden

Datum:
2021-11-18

Diarienummer:
KSN-2020-03699

Handläggare:
Sara Rytter, Jan Aili

Svar på motion om fruktträd och bärbuskar på förskolegårdar från Therez Almerfors (M)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet, samt
2. **att** uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utforma planeringsverktyget så att frågor om bärbuskar och fruktträd inkluderas.

Ärendet

Therez Almerfors (M) föreslår i en motion väckt den 14 december 2020 att utreda om det går att förse samtliga kommunala förskolor i Uppsala kommun som idag inte har fruktträd och bärbuskar med minst ett fruktträd och bärbuskar, samt att uppdatera kommunens riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskolor och grundskolor i motionens andemening så att det vid nybyggnation ska planeras in fruktträd och bärbuskar och att detta räknas som gårdskvalitet.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Barnperspektivet har beaktats enligt föredragningen. Perspektiven för jämställdhet och näringsliv bedöms inte relevanta för detta ärende.

Föredragning

Förskolan är en pedagogisk verksamhet som styrs av läroplanen. Enligt läroplanen är utemiljön vid förskolor en viktig del av den pedagogiska miljön. Utemiljön ska möjliggöra intentionerna i läroplanen och inspirera barnen till lek. Det finns redan idag möjlighet för förskolor att förändra lärmiljön för att bättre passa in i det pedagogiska arbetet.

I planeringen och uppföljningen av undervisningen är förskolläraren ansvarig och beslutar tillsammans med kollegor och ledning om den pedagogiska miljöns utformning. Det finns investeringsmedel avsedda för åtgärder både i den inre och yttre miljön. Ser pedagogerna ett behov av bärbuskar och fruktträd finns därmed en möjlighet att ansöka om det. Det finns redan flera förskolor med bärbuskar och fruktträd i kommunen.

Bärbuskar och fruktträd är ett verktyg som förskollärare och rektorer kan ta till för att uppnå läroplanens intentioner kring hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande. Det finns även andra vägar att gå, exempelvis genom att förskolegården innehåller andra former av bärande och blommande växtlighet eller odlingsbäddar.

Kommunstyrelsen beslutade den 25 november 2020 § 304 om ny riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola. Riktlinjen är framtagen i bred samverkan mellan berörda nämnder och kommunala bolag. Riktlinjen utgör en koncerngemensam beskrivning av den storlek och kvalitet som ska gälla för att nå en god utemiljö. Kraven som ställs stödjer barns utveckling och säkerställer att de beslut som tas gällande utemiljön vid förskolor och grundskolor är barnrättsmedvetna.

Riktlinjens krav gällande gårdskvaliteter är ställda genom ett antal målområden med tillhörande preciseringar. Dessa preciseringar anger värden som ska uppnås och går inte i detalj in på hur skolgårdsytor ska programmeras och utformas.

För att säkerställa riktlinjens krav gällande friyta, gårdskvalitet och lokalisering tas det nu fram ett planeringsverktyg. Planeringsverktyget kan utformas så att frågor om bärbuskar och fruktträd inkluderas.

Ekonomiska konsekvenser

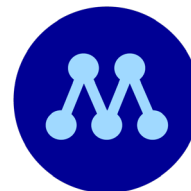
Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 november 2021
- Bilaga, Motion om fruktträd och bärbuskar på förskolegårdar från Therez Almerfors (M)

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Motion om fruktträd och bärbuskar på förskolegårdar

Barnen i Uppsala ska ges en självklar plats i samband med att vi utvecklar och bygger nytt i vår kommun. Barn mår som bäst när de får röra på sig och utforska sin omgivning. För att lära om naturen krävs att barnen befinner sig i den och får möjlighet att känna på den. Det är inte alltid storleken på förskolegården som avgör dess kvalitet, utan vad som finns där. Är det exempelvis kuperat, ombonat, mycket naturmaterial och saker att klättra och slänga sig i? Skolgårdar med detta ger barn rörelseglädje och energi samtidigt som det främjar pedagogik och utveckling.

Ett sätt för barnen att komma nära naturen är med ett fruktträd eller en bärbuske på gården. Både fruktträd och bärbuskar är ett bra sätt att visa på att det finns olika saker i naturen som går att ta om hand och använda. De får också lära sig att det är viktigt att vara rädd om träden och naturen. Det är ur hållbarhetssynpunkt dessutom en fördel om förskolan delvis kan använda sina egna frukter och bär vid exempelvis fruktstunder. Bärbuskar har fördelen att de finns i barns ögonhöjd. Med fruktträd och bärbuskar kan barn med hjälp av flera sinnen utforska naturen och sin omgivning. Detta till en mycket liten kostnad för kommunen.

Med anledning av ovanstående yrkar jag

- Att** samtliga kommunala förskolor i Uppsala kommun som idag inte har fruktträd och bärbuskar förses med minst ett fruktträd och bärbuskar på sin förskolegård.
- Att** kommunens riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskolor och grundskolor uppdateras i motionens andemening så att det vid nybyggnation ska planeras in fruktträd och bärbuskar och att detta räknas som gårdskvalitet.

Therez Almerfors (M)

30 november 2020

